

Jalostusvaliokunta 15.12.2015

JALOSTUSHEVOSTEN RAKENNE- JA TERVEYSVAATIMUKSET

SUOMENHEVOSTEN TERVEYSTARKASTUS JALOSTUSARVOSTELUN YHTEYDESSÄ

Näyttelypaikalle ei saa tuoda hevosta, jolla on todettu tarttuva sairaus tai jolla on tarttuvaan sairauteen viittaavia oireita. Sairaana, hoitamattomana tai hyvin alikuntoisena hevosta ei myöskään esitetä näyttelyssä. Tällaisissa tapauksissa hevonen voidaan lautakunnan harkinnan mukaan jättää arvostelematta eläinsuojelullisista syistä.

Näyttelyyn ilmoittamisen yhteydessä jalostusarvosteltavan oriin omistaja tai haltija täyttää ja vakuuttaa allekirjoituksellaan ilmoittautumiskaavakkeen, jossa annetaan selvitys oriille tehdyistä leikkauksista sekä mahdollisista sairauksista tai käyttäytymishäiriöistä. Ilmoitetut asiat voidaan kirjata oriin lausuntoon. Ilmoittaessaan oriin omistaja tai haltija suostuu samalla siihen, että oritta hoitanut eläinlääkäri voi pyynnöstä luovuttaa hevosta koskevia lääkintä- ja hoitotietoja Suomen Hippokselle.

Suomenhevosoriit on röntgenkuvattava ennen näyttelyä (kuvausohjeet erillisenä liitteenä). Kuvat toimitetaan annettuun määräaikaan mennessä näyttelyeläinlääkärille, joka tarkastaa kuvat ja antaa niistä lausunnon.

Ori näyttelyssä on aina paikalla Suomen Hippos ry:n nimeämä eläinlääkäri, joka tarkastaa oriit näyttelypaikalla. Tamma- ja varsanäyttelyissä näyttelylautakuntaan ei normaalisti kuulu eläinlääkäriä. Tarvittaessa eläinlääkäri voi toimia lautakunnan apuna.

Oriiden tutkimuksessa kiinnitetään huomiota hevosen yleiskuntoon ja käyttäytymiseen. Erityisesti tutkitaan liikuntaelinten terveydentila, sukuelimet, iho ja hampaat. Myös neurologinen tila otetaan huomioon. Normaalisti ns. invasiivisia tutkimuksia (esim. rektalisointi, hengitysteiden tähytys) ei tehdä, mutta tarvittaessa näyttelyeläinlääkäri voi vaatia eläinlääkärin todistusta, joka edellyttää myös tällaisia tutkimuksia tai omistajan suostumuksella tehdä ko. tutkimukset itse. Hevoselle tehdään yleistutkimuksen lisäksi liikkeiden tutkimus käynnissä ja ravissa.

Tehtyjen tutkimusten perusteella näyttelyeläinlääkäri antaa oriin terveydentilasta sanallisen lausunnon, joka liitetään jalostusarvosteluun. Jalkojen terveys arvostellaan lisäksi numeroasteikolla 4-10. Puolikkaita pisteitä voidaan käyttää. Myös röntgenlausunto liitetään jalostusarvosteluun.

Terveydelliset ja eläinsuojelulliset seikat sekä perinnölliset viat ja sairaudet voivat aiheuttaa hevosen hylkäämisen.

LÄÄKEAINETESTAUS

Ori- ja tammanäyttelyissä noudatetaan Suomen Hippos ry:n ravikilpailusääntöjä lääkeainejäämien suhteen. Valvonta suoritetaan satunnaisesti näyttelypaikoilla.

HIPPOS

Mikäli ori on eläinlääkärin määrämällä lääkityksellä näyttelyn aikana on tästä ilmoitettava näyttelyn eläinlääkärille tai lautakunnan puheenjohtajalle viimeistään näyttelyä edeltävänä päivänä ja anottava heiltä lupa näyttelyyn osallistumiseen. Tapauskohtaisen harkinnan ja eläinlääkärin todistuksen perusteella oriille on mahdollista myöntää lupa osallistua näyttelyyn myös lääkityksen alaisena. Mikäli lääkitys voi vaikuttaa hevosen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen lupaa ei myönnetä.

KIVEKSET

Erilaisia kivesvikoja (esim. nivustyrä, piilokives, kiertynyt kives, kivesten epänormaali koko tai rakenne, kivistulehdukset) esiintyy hevosilla kohtalaisen yleisesti. Usein kivesviat heikentävät myös oriin hedelmällisyyttä (fertiliteettiä). Kivesvikojen periytyvyyttä hevosella on tutkittu vain vähän, mutta esim. väljien nivusaukkojen periytyvyydestä on viitteitä.

Mikäli näyttelyssä todetaan oriilla kivesvika, jonka epäillään vaikuttavan hedelmällisyyteen, voidaan ori määrätä fertiliteettitutkimukseen (erillinen tutkimuskaavake liitteenä). Fertiliteettitutkimus vaaditaan aina, jos oriilla todetaan piilokives tai kiveksen puuttuminen. Kivesvika voi aiheuttaa oriin hylkäyksen.

Suomenhevosori, jolla on tai on ollut piilokives voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa vain mikäli oriin kilpailusuoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tässä liitteessä kuvatuin ehdoin* ja oriille on tehty fertiliteettitutkimus.

Suomenhevosori, jolta on poistettu kives nivustyrän vuoksi, voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa vain mikäli kilpailusuoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tämän liitteen lopussa kuvatuin ehdoin* ja oriin nivusaukot on eläinlääkärin suorittamassa rektaalitutkimuksessa todettu normaaleiksi. Oriille on tehtävä fertiliteettitutkimus.

Mikäli oriilta on poistettu kives kivistulehduksen vuoksi on tästä esitettävä eläinlääkärin todistus ja oriille on tehtävä fertiliteettitutkimus.

Jalostukseen hyväksytyjen oriiden omistajien on ilmoitettava Suomen Hippokseen, mikäli ori myöhemmin operoidaan nivustyrän vuoksi. Oriille on tällöin tehtävä fertiliteettitutkimus. Suomen Hippoksen jalostusvaliokunta käsittelee tehdyt ilmoitukset.

Jalostusvaliokunta seuraa vuosittain oriiden varsomisprosentteja. Mikäli aihetta ilmenee, ori voidaan määrätä fertiliteettitutkimuksiin. Mikäli oriilla on ollut vuodessa yli 10 tammaa ja näiden varsomisprosentti on alle 40 % tai toistuvasti alle 50 % määrätään ori fertiliteettitutkimukseen. Fertiliteettitutkimusten tulokset ovat julkisia.

HAMMASVIAT

Ylä- ja alapurenta, ristipurenta ja hampaiden epänormaali kuluminen kirjataan aina lausuntoon. Etuhampaiden lisäksi myös poskihampaat on tarkastettava. Suunavaajaa voidaan tarvittaessa käyttää tutkimuksessa.

Yläpurennassa yläetuhampaat ovat alaetuhampaita edempänä ja alapurennassa päinvastoin, eli alaetuhampaat ovat yläetuhampaita edempänä. Purentaviat, joissa ylä- ja alaetuhampaat eivät lainkaan osu toisiinsa, ovat taustaltaan osin perinnöllisiä. Tällaista oritta ei hyväksytä jalostusarvostelussa. Tällainen tamma voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa ilman palkintoa, mikäli tamman suoritukset täyttävät I palkinnon vaatimukset tämän liitteen lopussa kuvatuin ehdoin*.

Mikäli hevoselta puuttuu hampaita, voidaan vaatia eläinlääkärintodistus hammaspuutoksen syistä.

HENGITYSTIET

Selkeät puhkurioireet mainitaan aina arvostelussa. Mikäli puhkurioireet ovat voimakkait, tulee arvostelussa ottaa huomioon myös eläinsuojelulliset näkökohdat.

Nuorella hevosella selkeät puhkurioireet saattavat aiheuttaa hylkäyksen. Mikäli puhkurioireet ovat niin voimakkait, että hevosella on jatkuvia hengitysvaikeuksia ja sen yleiskunto on heikentynyt, voi tämä aiheuttaa hylkäyksen eläinsuojelullisista syistä.

Normaalisti oriiden hengitysteitä ei tähystetä. Tarvittaessa endoskopia tutkimus voidaan vaatia esim. epäiltäessä kurkun rakenteellisia tai toiminnallisia vikoja tai rasitusverenvuotoja.

IHO-OIREET

Kesäihottumaan viittaavat oireet kirjataan aina ylös. Kaikki jalostusarvostellut oriit tarkastetaan kesäihottumaan viittaavien oireiden varalta uudelleen jalostusarvostelua seuraavan kesän heinä-syyskuun aikana (erillinen tutkimuskaavake liitteenä). Tarkastuksen suorittaa oriinomistajan tai -haltijan valitsema eläinlääkäri. Oriinomistaja tai -haltija vastaa tarkastuksen kustannuksista.

Myös aikaisemmin jalostukseen hyväksytyiltä oriilta voidaan vaatia eläinlääkärintarkastus kesäihottuman varalta. Kesäihottumaoireet eivät vaikuta hevosen palkitsemiseen. Tutkimuksen tulokset ovat julkisia.

KÄYTÖSHÄIRIÖT

Orinäyttelyyn ilmoittauduttaessa oriin omistaja tai haltija ilmoittaa ilmoittautumislomakkeessa oriilla esiintyvät käytöshäiriöt. Vakavat käytöshäiriöt (esim. puunpureminen, ilman nieleminen, kutominen, vihaisuus) kirjataan lausuntoon. Vakavat käytöshäiriöt voivat laskea palkintoluokkaa.

LUUSTON KASVUHÄIRIÖT

Hevosilla saattaa kasvuhäiriöiden seurauksena esiintyä nivelissä irrallisia luu- tai rustokappaleita tai vaurioita nivelrustossa ja sen alaisessa luussa. Tällaiset kasvuhäiriöt ovat monen tekijän seurausta ja niiden syntyyn vaikuttavat perinnöllisten tekijöiden ohella

HIPPOS

hevosen kasvunopeus ja ruokinta sekä tiineyden aikana että varsan kasvun aikana. Suomenhevosella on tutkimuksen mukaan todettu nivelten irtokappaleita 17 %. Tilanne on jalostuksen kannalta ristiriitainen; varhaista nopeutta pidetään ravihevosjalostuksessa etuna, mutta toisaalta nopeasti kehittyvien hevosten riski saada kasvuhäiriöitä on suurempi. Yleisimmät kasvuhäiriöiden esiintymispaikat ovat kinnernivel, vuohisnivel (sekä taka- että etujalassa) ja takapolvi.

Suomenhevosori, jolla on todettu OD tai muita kasvuhäiriöitä nivelissä voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa vain, jos kilpailusuoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tämän liitteen lopussa kuvatuin ehdoin*. Muutokset ilmoitetaan selkeästi jalostusarvostelulausunnossa ja ne laskevat pisteystystä. Oritta ei palkita.

KAVIORUSTOJEN LUUTUMA SUOMENHEVOSILLA

Kaviorustojen luutuman haitta-aste yksilölle vaihtelee suuresti. Lievemmat luutumat eivät yleensä haittaa hevosta, mutta vaikea-asteisena kaviorustojen luutuma voi merkittävästi vaikuttaa hevosen käyttöön. Kaviorustojen luutuma on todettu selvästi perinnölliseksi sairaudeksi. Se on tammoilla selvästi yleisempää kuin oreilla. Kaviorustojen luutuman voimakkuus luokitellaan asteikolla 0-5 (Mirja Ruohoniemi 1993).

Kaviorustojen luutuma alentaa aina pisteystystä. Mikäli oriin kaviorustoissa on 4-5 asteen luutuma, voidaan se hyväksyä jalostusarvostelussa vain, mikäli kilpailusuoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tämän liitteen lopussa kuvatuin ehdoin*, tällaista oritaa ei palkita.

Suomenhevostammoilla kaviorustot tutkitaan sormin tunnustelemalla ja kovettumat merkitään lausuntoon. Mikäli sormin tunnustelemalla havaitaan kaviorustojen kovettumaa, tamma määrätään röntgenkuvattavaksi kaviorustojen osalta, mikäli sen rakenne- ja suoritukset esittävät I palkintoa. Tammalla I palkinnon edellytyksenä on, että kaviorustojen röntgenkuvauksessa ei ole todettu voimakasta luutumaa (aste 4-5).

TARTTUVAT TAUDIT

Tarttuva kohtutulehdus (CEM) leviää helposti astutuksen tai keinosiemennyksen yhteydessä etenkin jos hygienia on puutteellinen. CEM on oriilla täysin oireeton, mutta ori voi tartuttaa taudin tammaan astutuksen tai keinosiemennyksen välityksellä aiheuttaen tammalle kohtutulehduksen.

Virusarteriitin (EVA) oireita voivat olla mm. kuume, väsymys, turvotukset, ruokahaluttomuus ja silmän sidekalvon tulehdus. Pikkuvarsat voivat sairastua vakavin hengitystieoirein ja lisäksi niillä voi esiintyä suolisto-oireita. Virusarteriitti voi aiheuttaa luomisia tiineillä tammoilla ja sairaina syntyneitä varsoja.

Keinosiemennyksellä siitokseen käytettävät suomenhevosoriit on testattava vuosittain CEM:n ja EVA:n varalta. Mikäli oritaa käytetään vain luonnolliseen astutukseen on CEM-testi otettava vähintään 5 vuoden välein.

HIPPOS

Keinosiemennysasemat eivät saa satunnaisestikaan käyttää oritta jota ei ole CEM- ja EVA-testattu samalla siitoskaudella. Mikäli oritta ei lainkaan ole käytetty siitokseen edellisen CEM-näytteen jälkeen ei testiä tarvitse uusia.

Eläintauteihin liittyvä lainsäädäntö ja sen muutokset otetaan huomioon näissä ohjeissa. Myös muista astutuksen tai keinosiemennyksen välityksellä leviävistä taudeista voidaan tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä. Suomenhevosen hyväksyty käyttö jalostuksessa edellyttää voimassa olevan lainsäädännön noudattamista.

Mikäli perustellusti epäillään oriin levittävän tarttuvaa tautia astutusten yhteydessä, voidaan se tarvittaessa määrätä jatkotutkimuksiin sekä määräaikaiseen siitokseenkäyttökieltoon.

** Ehdot jalostussuunnittain:*

J-suunta J-suunnalla oriin tulee täyttää I palkinnon palkintosummavaatimukset

R-suunta R-suunnalla oriin tulee täyttää I palkinnon mukaiset suoritus- ja kilpailutulosvaatimukset

P-suunta P-suunnalla oriin tulee täyttää I palkinnon mukaiset suoritus- ja kilpailutulosvaatimukset

T-suunta T-suunnalla oriin tulee suorittaa I palkinnon vaatimusten mukaisesti sekä veto- että ajettavuuskoe

RÖNTGENKUVAUSOHJEET, Suomenhevoseet ja lämminveriset ravihevoseet

- Oriin identiteetti varmistetaan klinikalla kuvauksen yhteydessä.
- Röntgenkuvaus suoritetaan korkeintaan vuosi ennen näyttelyä, jossa ori arvostellaan

Suomenhevosoriit

- etujalkojen varvasnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, kuva rajattava siten että kavion kärki ja nujuluiden yläkärjet näkyvät samassa kuvassa (LM, jalka palikalla)
- etujalkojen kaviorustot, kuva rajattava siten että koko kavio on näkyvissä (AP, jalka palikalla)
- takajalkojen vuohisnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, sekä viistokuvat vuohisista yläviistosta (LM, DLPM yläviistosta, DMPL yläviistosta)
- takapolvet sivulta siten että patella on kuvassa näkyvissä (LM)
- kintereet sisä- ja ulkoviistosta siten, että kalkaneuksen pää ja sääriluun yläosa näkyvät kuvissa (DLPM, DMPL)

Lämminveriset ravihevosoriit

- etujalkojen varvasnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, kuva rajattava siten että kavion kärki ja nujuluiden yläkärjet näkyvät samassa kuvassa (LM, jalka palikalla)
- takajalkojen vuohisnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, sekä viistokuvat vuohisista yläviistosta (LM, DLPM yläviistosta, DMPL yläviistosta)
- etupolvet ulkoviistosta (DLPM)
- takapolvet sivulta siten että patella on kuvassa näkyvissä (LM)
- kintereet sisä- ja ulkoviistosta siten, että kalkaneuksen pää ja sääriluun yläosa näkyvät kuvissa (DLPM, DMPL)

Huomioitavaa:

- Röntgenkuvat toimitetaan joko sähköpostilla tai CD-levylle tallennettuna
- Röntgenkuvien laatuun tulee kiinnittää huomiota. Erityisesti tulee huomioida takavuohisten viistokuvia otettaessa, että mahdolliset Birkeland-kappaleet tulevat näkyviin.
- Joka kuvassa on oltava hevosen nimi, kuvauspäivämäärä, jalka- ja puolimerkki selkeästi näkyvissä.
- Puutteellisia tai puutteellisesti merkittyjä kuvia ei hyväksytä.
- Röntgenkuvat arvioidaan Hippoksen eläinlääkäreiden toimesta ja viralliset lausunnot annetaan hyväksytyistä oriista.
- Kuvien mukana toimitetaan täytetty röntgenpöytäkirja, jonka allekirjoittaa kuvannut eläinlääkäri

Lähete ja röntgenkuvat palautetaan osoitteeseen:

susanna.back@hippos.fi (Iv ja SH J)

minna.maenpaa@hippos.fi (SH R, Pr, T)

tai Suomen Hippos ry, Kalkkipellontie 6, 02650 Espoo

RATSUSUUNNAN JALOSTUSARVOSTELUUN OSALLISTUMISEEN VAADITTAVAT KILPAILUTULOKSET

5-vuotiaan ja sitä vanhemman oriin tulee olla saavuttanut asetetut kilpailutulokset osallistuakseen jalostusarvosteluun. Kilpailutulokset määritellään ikäluokittain. Tulokset tulee olla saavutettu ennen jalostusarvosteluun ilmoittautumista. Tulokset tulee toimittaa ilmoittautumisen yhteydessä.

5-vuotiaalla oriilla tulee olla saavutettuna vähintään yksi hyväksytty tulos virallisissa este-, koulu-, kenttä- tai valjakkoajokilpailussa. 5-vuotiskeväänä esitettävältä oriilta hyväksytään myös hyväksytty tulos suomenhevosten laatuarvostelufinaalista.

6-vuotiaana oriilla tulee olla saavutettu vähintään yksi seuraavista kilpailutuloksista vähintään 1-tason kilpailuista.

Esteratsastus: 90 cm enintään 4 virhepistettä perusradalta
Kouluratsastus: helppo B 60 % tulos
Kenttäratsastus: harrasteluokasta hyväksytty kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maastoestekoe estevirheittä
Valjakkoajo: valjakkoajon helpossa luokassa hyväksytty kokonaistulos ja koulukokeessa vähintään 60 % tulos
Sijoittunut laatuarvostelufinaalissa 5-vuotiaana

7-vuotiaalla ja vanhemmalla oriilla tulee olla saavutettuna vähintään yksi seuraavista tuloksista vähintään 2-tason kilpailusta:

Esteratsastus: 100 cm enintään 4 virhepistettä perusradalta tai sijoittunut kasvattajakilpailussa
Kouluratsastus: helppo A 60 % tulos tai sijoittunut kasvattajakilpailussa
Kenttäratsastus: tutustumisluokan kenttäkilpailussa tai suomenhevosten helpossa luokassa hyväksytty kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maastoestekoe estevirheittä
Valjakkoajo: helpossa luokassa hyväksytty kokonaistulos ja koulukokeesta vähintään 62 % tulos

Suomenhevosratsuoriiden jalostusarvosteluohjelma 1
4-vuotiaat ratsuoriit ja 6-vuotiaat ja vanhemmat pienhevosoriit 2016 – nivelsuitsitus
Rata A Raviohjelma esitetään keventäen, ellei toisin ilmoiteta

AXC	Radalle harjoitusravissa keskihalkaisijaa seuraten ilman pysähdystä
C	Oikealle
CMBFA	Harjoitusravia
AXC	2-kaarinen kiemuraura (pitkille sivuille saakka)
HK	Askeleen pidennys
KA	Harjoitusravia
A ja F välillä	Keskikäyntiä
FXH	Keskikäyntiä - hevosen annetaan venyttää itseään pitkille ohjille
H	Otetaan ohjat
H ja C välillä	Harjoitusravia
CB	Harjoitusravia
BLE	Puoliympyrä, halkaisija 20 m – istutaan alas satulaan
Ennen E:tä	Harjoituslaukkaa
EHCM	Harjoituslaukkaa
MF	Askeleen pidennys
FA	Harjoituslaukkaa
A ja K välillä	Harjoitusravia
KXM	Suunnanmuutos askelta pidentäen
M	Harjoitusravia – istutaan alas satulaan
M ja C välillä	Harjoituslaukkaa
HM	Puoliympyrä harjoituslaukassa, halkaisija 20 m
MCH	Harjoituslaukkaa
HK	Askeleen pidennys
K	Harjoituslaukkaa
K ja A välillä	Harjoitusravia
AF	Harjoitusravia
FK	Puoliympyrä, halkaisija 20 m - hevosen annetaan venyttää itseään pitkille ohjille kuolaintuntuma säilyttäen
K	Otetaan ohjat
A	Keskihalkaisijalle
X	Pysähdys – liikkumatta – tervehdys

Ominaisuuksien arviointi	Huomioita	Pisteet 0 - 10 Puolikkaiden pisteiden käyttö sallittu
1 - Ravi Tahti, irtonaisuus, joustavuus, lennokkuus, selän liikkuvuus, matkaavoittavuus, takaosan aktiivisuus.		
2 - Käynti Tahti, rentous, aktiivisuus, matkaavoittavuus		
3 - Laukka Tahti, irtonaisuus, joustavuus, luonnollinen tasapaino, lennokkuus, liikkeen suuntautuminen ylämäkeen		
<u>Askellajipisteiden keskiarvo</u>		
Luonne: kuuliaisuus ja yhteistyökyky Tottelevaisuus, yritteliäisyys, vastaa ratsastajan apuihin		

Väärinratsastukset vaikuttavat arvosteluun

Testin tarkoituksena on löytää hevosia, joilla on elastiset, luonnolliset askellajit, joita on koulutettu asianmukaisesti ikä huomioon ottaen ja joilla on edellytyksiä kehittyä kouluratsuina.

Allekirjoitus

Tuomariston puheenjohtaja

Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 2
5-vuotiaat ja vanhemmat oriit 2016 - nivelsuittus
Helppo A Rata A, suoritus aika noin 5 min

A	Radalle harjoitusravissa
X	Pysähdys – tervehdys – liikkeelle harjoitusravissa
C	Oikealle
CB	Harjoitusravia
BX	Puoliympyrä oikealle, halkaisija 10 m
XE	Puoliympyrä vasemmalle, halkaisija 10 m
VKAF	Harjoitusravia
FXH	Keskiravia
H	Harjoitusravia
CA	Kolmikaarinen kiemuraura
KXM	Keskiravia
MC	Harjoitus ravia
C	Pysähdys – peruutus (hevosenmitta) – välittömästi liikkeelle keskikäynnissä
HB	Keskikäyntiä
BK	Keskikäyntiä, hevosen annetaan venyttää muotonsa pitkille ohjille
K	Otetaan ohjat
KA	Keskikäyntiä
A	Harjoituslaukkaa (vasen)
AFB	Harjoituslaukkaa
BRSE	Keskilaukkaa, joka jatkuu puoliympyrällä R ja S välillä (halkaisija 20 m)
E	Harjoituslaukkaa
KDE	Puoliympyrä, halkaisija 10 m, uralle pisteessä E
EH	Vastalaukkaa
Ennen H:ta	Laukanvaihto ravin kautta
ME	Suunnanmuutos
EK	Vastalaukkaa
K	Harjoitusravia
KAFP	Harjoitusravia
PV	Puoliympyrä keventäen (halkaisija 20 m), hevosen annetaan venyttää muotonsa pitkille ohjille
V ja K välillä	Otetaan ohjat
A	Keskihalkaisijalle
X	Pysähdys – liikkumatta – tervehdys

Ominaisuuksien arviointi	Huomioita	Pisteet 0–10 Puolikkaita pisteitä voidaan käyttää
1 - Ravi Tahti, joustavuus, elastisuus, lennokkuus, selän liikkuvuus, matkaavoittavuus, halukkuus koota itseään		
2 - Käynti Tahti, rentous, aktiivisuus, matkaavoittavuus		
3 - Laukka Tahti, joustavuus, elastisuus, luonnollinen tasapaino, lennokkuus, halukkuus koota itseään, matkaavoittavuus, liikkeen suuntautuminen ylämäkeen		
<u>Askeleiden keskiarvo</u>		
Luonne: kuuliaisuus ja yhteistyökyky Tottelevaisuus, yritteliäisyys, vastaa ratsastajan apuihin		

Väärinratsastukset vaikuttavat arvosteluun.

Testin tarkoituksena on löytää hevosia, joilla on elastiset, luonnolliset askellajit, joita on koulutettu asianmukaisesti ikä huomioon ottaen ja joilla on edellytyksiä kehittyä kouluratsuna.

Allekirjoitus

Tuomariston puheenjohtaja

SUOMENHEVOSORIIDEN IRTOHYPTYYS

4-VUOTIAAT RATSUORIIT (kevät), 4-5 –VUOTIAAT PIENHEVOSORIIT

Irtohyppy tapahtuu maneesissa kolmen esteen pysty-pysty-okseri –sarjalla. Esteet ovat tavallisia puomiesteitä. Varsinaisena arvosteluasteena on nousuokseri, pystyt ovat apuesteitä. Estekorkeudet merkitään tolppiin ja etäisyyksien seuraamista varten seinään kiinnitetään mitta-asteikko.

Hevonen tuodaan irtohyppytykseen suitsissa. Etujaloissa hevosella tulee olla jännesuojat. Takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset lyhyet hivutussuojat. Tuomaristo voi vaihdattaa suojat, mikäli ne eivät ole sääntöjen mukaiset. Maneesin toisessa päädyssä suitsista irrotetaan ohjat ja hevonen päästetään irti verryttelyä varten ja otetaan kiinni tuomareiden ohjeiden mukaan. (Oriin kiinniottamista ja taluttamista varten maneesissa on varattuna taluttimia.)

Irtohyppy suoritetaan vasemmassa kierroksessa. Hyppytyksen suorittavat omistajan nimeämät avustajat (3 henkilöä) tuomariston ohjeiden mukaan. Mikäli omistajalla ei ole käytössä omia avustajia, on siitä ilmoitettava etukäteen viimeistään viikkoa ennen tilaisuutta Suomen Hippokseen, jolloin käytetään Suomen Hippoksen nimeämiä avustajia. Esittäjällä ja avustajilla tulee olla kypärä.

Hevonen saa verryttellä kujassa maapuomien yli ja lisäksi esteillä 1-2 kertaa. Tämän jälkeen alkaa arvostelu. Aluksi C-osa on pysty, jonka jälkeen se muutetaan okseriksi. Okseria korotetaan asteittain. Hevonen otetaan kiinni aina kujan päässä ja siirretään ravissa kujan alkuun.

Ensimmäistä pystyä ennen on maapuomi, jonka etäisyys esteestä n. 2,8 m. A- ja B-osan väli on n. 6,5 m ja B- ja C-osan väli on n. 7,0 m. Välit voidaan muuttaa hevosen laukalle sopiviksi. **Pienhevosilla välit ovat noin 40 cm lyhyemmät.** Radan koko n. 20 m x 50 m.

Estekorkeudet

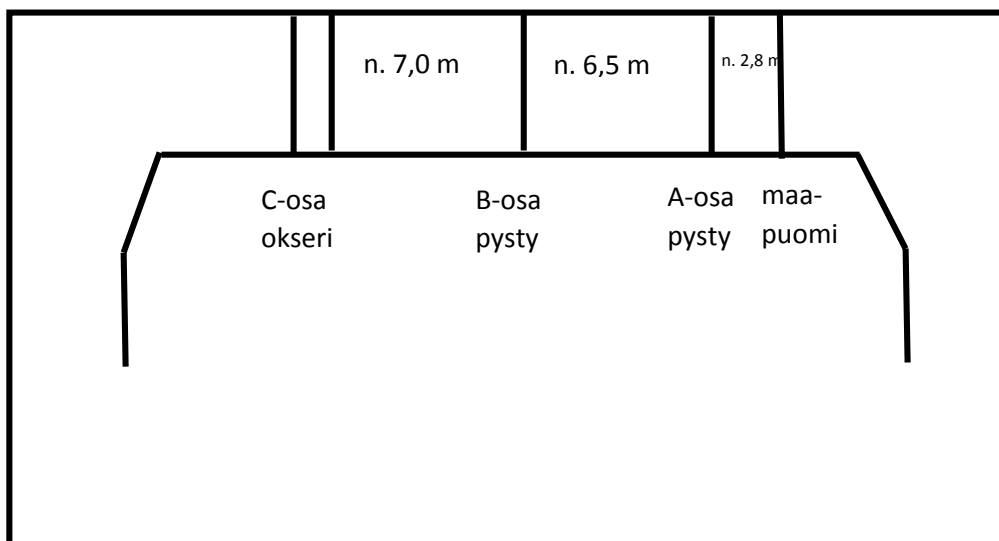
R-suunta

Aloituskorkeus on C-osalla 70 cm ja sitä korotetaan vähitellen hevosen kykyjen mukaan. Vähimmäiskorkeus on 110 cm, esteitä voidaan korottaa 120 cm asti, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä.

P-suunta

Aloituskorkeus on C-osalla 50 cm ja sitä korotetaan vähitellen hevosen kykyjen mukaan. Vähimmäiskorkeus on 80 cm, esteitä voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä.

Arvostelukohdat ovat: 1) tekniikka, 2) kapasiteetti ja laukka sekä 3) asenne ja yhteistyöhalukkuus.

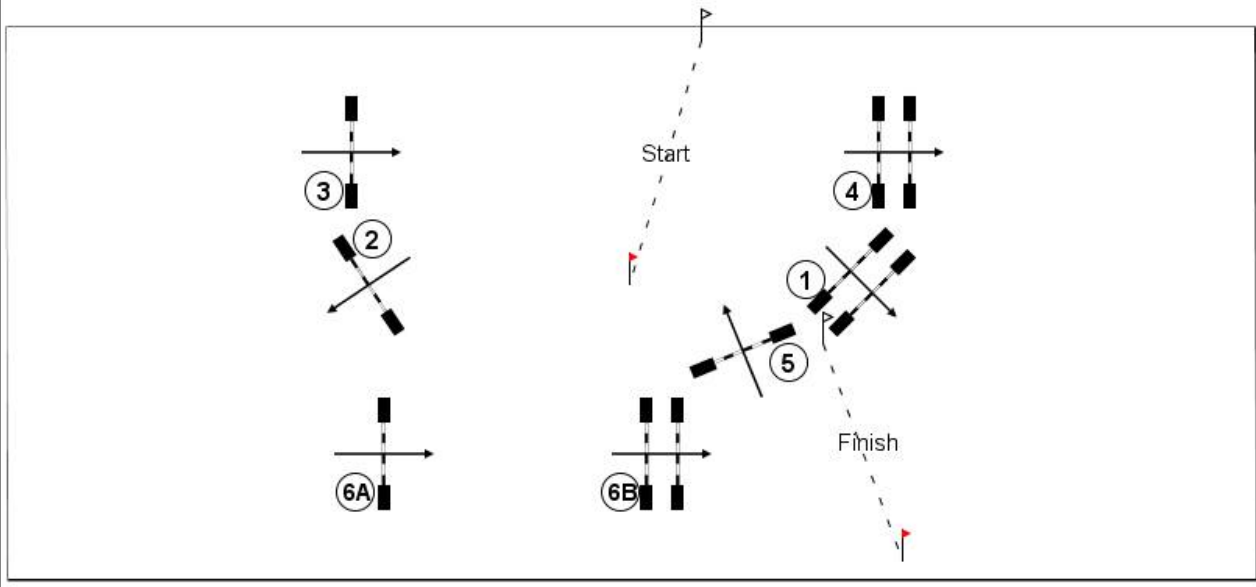

RATSUSUUNNAN SUOMENHEVOSORIIDEN ESTEKOE 2016

5-VUOTIAAT JA VANHEMMAT ORIIT

SH estekoe

SH estekoe Oriit On 2 Feb 2016

5-vuotiaat ja vanhemmat oriit suorittavat estekokeen ratsain kuuden esteen radalla:

1. Okseri	edestä 85 cm, takaa 90 cm ja pituus 100 cm.
2. Pysty	90 cm
3. Lankkupysty	90 cm
4. Okseri	edestä 85 cm, takaa 90 cm ja pituus 100 cm
5. Porttipysty	90 cm
6. Sarja	pysty 85 cm, okseri, edestä 85 cm, takaa 90 cm ja pituus 100 cm sarjaväli 10,40 m, pienhevosilla sarjaväli 9,70 cm.

Esteiden 3 ja 4 väli on 21 metriä.

5-vuotiailta oriilta vähennetään ensimmäisen kierroksen estekorkeudesta 10 cm.

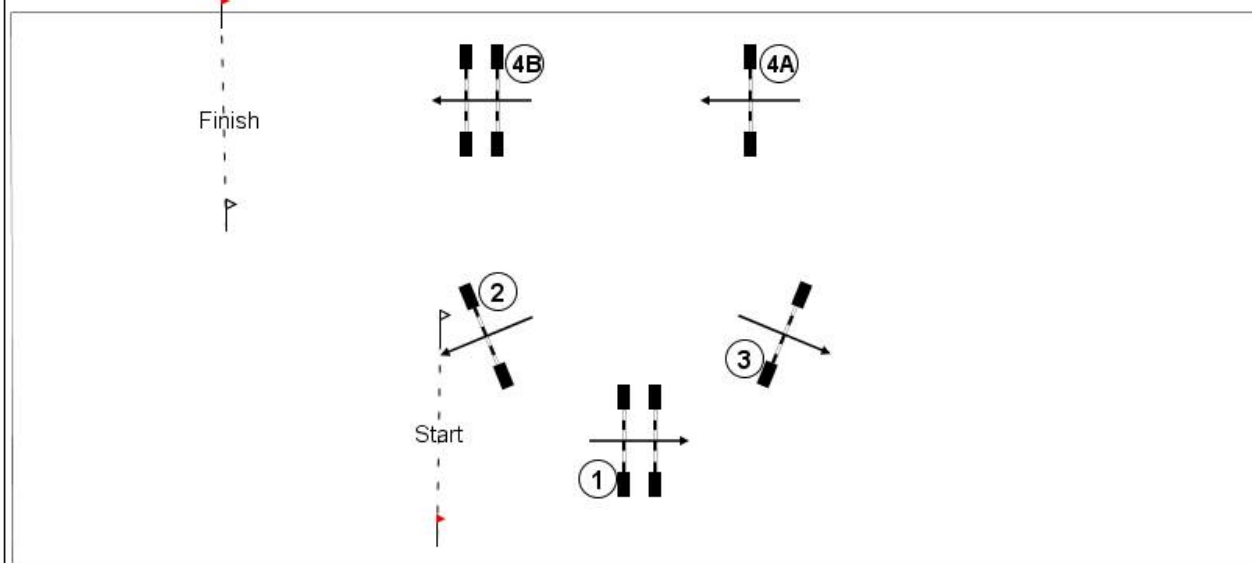
Verryttelyesteinä ovat esteet 2. ja 1. madallettuina. Varsinaisessa testissä perusrata hypätään kokonaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Tämän jälkeen toisella kierroksella hypätään korotettuna esteet 3-6. Lisäksi voidaan pyytää hyppäämään vielä muita esteitä, joita voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyyvykkäältä. Pudotukset ja kiellot vaikuttavat hevosen arvosteluun. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen aikana perusradalla, suoritus hylätään.

SUOMENPIENHEVOSORIIDEN ESTEKOE 2016

5-VUOTIAAT JA VANHEMMAT ORIIT

1 SH estekoe

SH estekoe Tammat On 2 Feb 2016

Estekoe suoritetaan neljällä esteellä:

1. Okseri	edestä 65 cm, takaa 70 cm ja pituus 80 cm
2. Pysty	70 cm
3. Pysty	70 cm
4. Sarja	pysty 65 cm maapuomilla, okseri edestä 65 cm, takaa 70 cm ja pituus 80 cm, sarjaväli 9,70 m

Verryttelyesteinä ovat esteet 2. ja 1. madallettuina. Varsinaisessa testissä perusrata hypätään kokonaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Tämän jälkeen toisella kierroksella rata hypätään korotettuna. Lisäksi voidaan pyytää hyppäämään vielä muita esteitä, joita voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä. Pudotukset ja kiellot vaikuttavat hevosen arvosteluun. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen perusradan aikana, suoritus hylätään.

PALKITSEMISEEN OIKEUTTAVAT KILPAILUTULOKSET

Ratsusuunta

Ori voidaan palkita myös kilpailusuoritusten perusteella. Kilpailutulokset voidaan hankkia useammasta eri lajista. Kilpailutulokset tulee saavuttaa enintään kahden kilpailukauden (kilpailukausi = kalenterivuosi) aikana. Tulokset tulee toimittaa ilmoittautumisen yhteydessä. Oriin tulee kuitenkin suorittaa jalostusarvostelutilaisuudessa vaaditut suorituskokeet. Mikäli oriilla on palkitsemiseen oikeuttavat kilpailutulokset, rakennepisteet eivät vaikuta palkitsemiseen.

Palkintoihin oikeuttavat minimivaatimukset ovat seuraavat:
vähintään **3-tason kilpailu**

- kouluratsastus helppo A
- esteratsastus 100 cm/110 cm
- kenttäratsastus sh-helppo
- valjakkoajo vaativa

I palkinto

esteratsastus:	12 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta perusradalta, joista vähintään puolet 110 cm tasolla
kouluratsastus:	12 sijoitusta tai yli 64 % tulosta
kenttäratsastus:	6 sijoitusta
valjakkoajo:	6 sijoitusta kokonaiskilpailussa

II palkinto

esteratsastus:	8 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta perusradalta, joista vähintään puolet 110 cm tasolla
kouluratsastus:	8 sijoitusta tai yli 64 % tulosta
kenttäratsastus:	4 sijoitusta
valjakkoajo:	4 sijoitusta kokonaiskilpailuissa

III palkinto

esteratsastus:	6 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta perusradalta, joista vähintään puolet 110 cm tasolla
kouluratsastus:	6 sijoitusta tai yli 64 % tulosta
kenttäratsastus:	3 sijoitusta
valjakkoajo:	3 sijoitusta kokonaiskilpailusta

Pienhevossuunta

Ori voidaan palkita myös kilpailusuoritusten perusteella. Kilpailutulokset tulee toimittaa ilmoittautumisen yhteydessä. Kilpailutulokset voidaan hankkia useammasta eri lajista. Kilpailutulokset tulee saavuttaa enintään kahden kilpailukauden aikana, (kilpailukausi = kalenterivuosi). Kilpailusuoritukset eivät kuitenkaan korvaa suorituskoetta, vaan oriin tulee osallistua joko ratsastettavuus- tai ajettavuuskokeeseen.

Kilpailutulokset tulee saavuttaa vähintään 2-tason kilpailuissa vähintään seuraavilla tasoilla:

- kouluratsastus helppo A
- esteratsastus 90 cm
- kenttäratsastus harraste
- valjakkoajo helppo vaativa

Palkitsemiseen oikeuttavat tulosvaatimukset ovat:

I palkinto

kouluratsastus:	8 sijoitusta tai helppo A vähintään 60 % tulosta
esteratsastus:	8 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta
kenttäratsastus:	4 sijoitusta harrasteluokka, hyväksytyt kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maasto-estekoe estevirheittä
valjakkoajo:	4 sijoitusta kokonaiskilpailusta

II palkinto

kouluratsastus:	6 sijoitusta tai helppo A vähintään 60 % tulosta
esteratsastus:	6 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta (uusinta radoilla 0-0) vähintään 90 cm
kenttäratsastus:	3 sijoitusta harrasteluokka, hyväksytyt kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maasto-estekoe estevirheittä
valjakkoajo:	3 sijoitusta kokonaiskilpailusta

III palkinto

kouluratsastus:	4 sijoitusta tai helppo A vähintään 60 % tulosta
esteratsastus:	4 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta (uusinta radoilla 0-0) vähintään 90 cm
kenttäratsastus:	2 sijoitusta harrasteluokka, hyväksytyt kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maasto-estekoe estevirheittä
valjakkoajo:	2 sijoitusta kokonaiskilpailusta

